

УДК 811.111'373:338.483

Бован Ю.Р.¹

Василенко Г.В.²

¹студ. гр. МГУ-117 ЗНГУ

²канд. філол. наук, доц. ЗНГУ

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗОБРАЖЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ АТРАКЦІОНІВ В АНГЛОМОВНИХ ДЖЕРЕЛАХ

Туристичні атракціони є одним із шести секторів туристичної галузі, що включає природні і рукотворні атракціони, події і фестивалі, розважальні заходи і дозвілля. Туристичні атракціони є одним із головних чинників іміджу країни, її культури та туристичної ідентичності. Вони також є однією з основних причин, що спонукає людей до подорожей з метою відпочинку і відкриття для себе нових культур, життєвих укладів, розширення горизонтів.

Мовне оформлення описового тексту про природні або збудовані атракціони та письмова або усна форми його презентації відіграє значущу роль у задоволенні потреб клієнта, оскільки виконує не тільки інформативну й розважальну функції, а ще й сприяє створенню належного естетичного ефекту, особливого емоційного враження, яке карбується в свідомості і зберігається в уяві. Досягнення ефекту певним чином залежить від якості туристичного тексту та вміння викласти його аудиторії.

Маємо на меті зосередитися саме на мовностилістичних особливостях опису природних та збудованих атракціонів туристичної галузі, щоб з'ясувати специфіку лексичного складу, виявити художні засоби зображення та синтаксичні структури, притаманні даному типу текстів. Матеріалом дослідження є друковані та онлайн тексти англomовних туристичних брошур.

У зображенні природних атракціонів найчастіше дається інформація про клімат і погоду, флору і фауну місця, історична довідка про його виникнення та про події з ним пов'язані. Так, приміром, в описі одного з національних парків США подано перелік унікальних видів рослинного і тваринного світу регіону: *While some of the highest peaks in the eastern United States are certainly one of the park's major attractions, what really makes the Smoky Mountains special is the incredible variety of flora and fauna. Overall, the park safeguards more than 1,500 species of flowering plants and 240 types of birds, around 50 kinds of fish, and more than 100 different native trees. In addition, there are five distinct types of forest within the park: pine and oak, northern hardwood, spruce-fir, cove hardwood, and hemlock.*

Опис привабливого місця природи зазвичай супроводжується вживанням висловлювань про активний відпочинок під відкритим небом та історіями і легендами про життя і побут місцевих жителів: *While hiking, camping, and horseback riding count among its cornerstone activities, the park also elucidates the lives of the Cherokee Indians and European settlers who once called the Smokies home.*

Наведені вище приклади дають реалістичну картину зображення природного об'єкта, а лексичний склад включає власні імена, топоніми, фітоніми, кінетичну лексику й етнокультурні реалії. Структурні компоненти зображення спряють передачі унікальності, оскільки містять властиві туристичному дискурсу колокації з вищим ступенем порівняння, контрастивні та емпатичні конструкції.

Притаманна туристичному тексту позитивна семантика має різнобарвні, вишукані й дещо перебільшені форми вираження з метою прагматичного впливу на свідомість реципієнта. Прекрасні куточки природи нашої планети змальовуються, немов ідеальні, майже райські місця. Наприклад, текст про Гоа передає просторову велич, чистоту і приємне тепло цього екзотичного місця: *Nature has been generous to Goa. Dense groves of jackfruit, mango, cashewnut and pineapple sprawl over miles of unspoilt wilderness. And the climate warm and languid, completes this idyllic picture.*

Зображення збудованих туристичних атракціонів традиційно включають чотири компоненти: історичну довідку про час, місце і мету спорудження; основні фізичні параметри; опис деталей; призначення і функції. Особливістю тексту є вживання великої кількості архітектурних,

мистецьких, історичних термінів. Початок опису архітектурної пам'ятки зазвичай містить інформацію загального характеру про час створення, фізичні розміри, стиль, що, наприклад, бачимо в тексті про собор Святого Розп'яття в Барселоні: *Large in size (92 metres long and 40 m wide), work on the cathedral began in 1298 and is a brilliant example of Catalan Gothic style, characterized by the decorative austerity and balance between the different proportions of the building.*

Обсяг тексту і його змістова насиченість певним чином залежать від мистецької і культурної цінності споруди, її розміру і декору, історії, людей і подій, з цим пов'язаних. Багатство декоративних оздоблень і архітектурних деталей породжує, відповідно, насиченість опису архітектурною та історичною лексикою: *The head of the cathedral comprises a single apse with nine radical chapels that can be walked through by means of a large ambulatory. Beneath the main altar, the crypt, covered by an almost flat vaulting of 12 sectors, houses the tomb of Saint Eulalia in a sarcophagus of alabaster carved by sculptors from Pisa in the 14th century.*

Туристичні атракціони, природні і рукотворні, мають властивість бути символами міста, країни, епохи, оскільки мають матеріальну і духовну, часто сакральну цінність для свого народу. Так, оперний театр у Барселоні з моменту свого відкриття в 1847 став центром для заможної аристократії й одним із символів багатой знаті, а також був місцем багатьох подій: *It has experienced many ups and downs: memorable performances, battles between supporters of Verdi and Wagner, anarchist bomb attacks and two devastating fires.* Особлива унікальність об'єкта зображення передається вживанням усталених в туристичному дискурсі словосполучень *original styles, appreciated acoustics, one of the most modern theatres in the world.*

Серед художніх засобів зображення варто вирізнити епітети, якими рясніють описові тексти про туристичні атракціони. Наведемо для ілюстрації фрагмент опису знаменитого Парку Гуел в Барселоні: *This garden city holds some of the best examples of Gaudian fantasy. From the entrance pavilions, with its dreamy forms of fairy tales, we reach a monumental area by means of a large stairway overlooked by the famous ceramic dragon. Higher up is the colonnade of the hypostyle space with leaning Doric columns, and a ceiling decorated with suns and moons in a collage made with remains of glazed tiles, crockery and bottles.*

Вживаними є також порівняння, метафори, гіперболи і літоти, але переважно тоді, коли йдеться про події, легенди і бувальщини, пов'язані з місцем, щоб передати дух минувшини, створити відповідний емоційний настрій, апелюючи до уваги й уяви реципієнта.

Формотворчими особливостями опису туристичних атракціонів є поширене вживання складних речень з паралельними конструкціями, зокрема складнопідрядних означальних, що, власне, зумовлено самою логікою

дескриптивного тексту. Слід відзначити частотність вживання дієприкметникових зворотів, пасивних конструкцій, коли повідомляється про дату створення атракціону, матеріал, події, функції, призначення тощо.

Наприклад, у реченні про створення музею зазвичай вживається минулий пасивний стан дієслів: *The Museum of Contemporary art of Barcelona (MACBA) was designed in 1995 by Richard Meier*. Пам'ятки архітектури часто гармонійно поєднані з природним ландшафтом місця, що відображено в зображенні вживанням кольоронімів та описовими фразами: *The building is made of solid brick that Gaudi covered with slate from the site classified according to the shades of grey, brown yellow and green, recreating the Roman technique of Opus incertum and thus maintaining a dialogue with the natural environment*.

Отже, мовностилістичними особливостями зображення туристичних атракціонів є такі: поширене вживання власних імен, переважно топонімів, кінетичної лексики, етнокультурних реалій, екзотичних слів, архітектурних, історичних і мистецьких термінів; застосування епітетів, означальних підрядних речень, дієприкметникових зворотів з метою повного розкриття картини зображення; частотність складносурядних речень, паралельних і пасивних конструкцій; позитивний, естетично і пізнавально привабливий зміст зображення.